

Temario básico de referencia

Escala Superior de Orientación Laboral

Parte específica | Tema 15

A protección por desempleo en España.

Orixes e evolución do modelo actual. A situación legal de desempleo, concepto e clases. Regulación actual e persoas protexidas. Acción protectora. O nivel contributivo. Requisitos para o nacemento do dereito.



XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
EMPREGO, COMERCIO
E EMIGRACIÓN





© 2024 - Consellería de Emprego, Comercio e Emigración

Dispoñible baixo licenza [CC BY-NC-SA 4.0](#)



BY: en caso de citar os contidos, debe outorgarse crédito da autoría á Xunta de Galicia.

NC: só se permite o uso non comercial da obra.

SA: as adaptacións que se elaboren deben compartirse coa mesma licenza.

AVISO DE EXENCIÓN DE RESPONSABILIDADE.

Estes contidos non son un temario oficial.

Supoñen unicamente unha ferramenta de axuda que a Consellería de Emprego, Comercio e Emigración pon a disposición de todas as persoas interesadas en participar nos procesos selectivos para o ingreso no corpo superior da Administración Xeral da Comunidade Autónoma de Galicia, subgrupo A1, escala superior de orientación laboral.

Os contidos responden á normativa, documentos e outras referencias que estaban vixentes no momento da súa elaboración, polo que poden ter sufrido cambios co decurso do tempo. Comprobe sempre e vixencia dos contidos e empregue as últimas versións dispoñibles.



Índice

1	A protección por desempleo en España, orixes e evolución do modelo actual..	4
2	A situación legal de desempleo, concepto e clases	5
2.1	Concepto	5
2.2	Clases.....	9
3	Regulación actual e persoas protexidas	10
3.1	Niveis de protección.....	10
3.2	Persoas protexidas	10
4	Acción protectora	11
5	O nivel contributivo. Requisitos para o nacemento do dereito.....	12
5.1	Requisitos.....	12
5.2	Nacemento. Duración e contía.....	13
5.2.1	Solicitude, nacemento e conservación do dereito	13
5.2.2	Duración e contía da prestación.....	15
5.2.3	Suspensión e extinción do dereito	18

1 A protección por desempleo en España, orixes e evolución do modelo actual

Durante a década de 1960 consolídanse en España leis en materia de Seguridade Social e protección aos traballadores. Pero antes da aprobación da Lei Xeral da Seguridade Social, apróbase a Lei 62/1961, do 22 de xullo, pola que se implanta o Seguro Nacional de Desemprego, que tiña unha cobertura do 75 % do salario como desemprego durante seis meses para todas as persoas traballadoras afiliadas ao sistema e que serviu de base para a posterior lei, aprobada nos anos 80, que é a Lei 51/1980, básica de Emprego.

A protección por desempleo está recollida expresamente no artigo 41 da Constitución española, que establece que os poderes públicos manterán un réxime público de Seguridade Social para todos os cidadáns, que garanta a asistencia e prestacións sociais suficientes ante situacións de necesidade, especialmente en caso de desemprego.

Dando resposta a este mandato constitucional promulgouse a Lei 51/1980, do 8 de outubro, Básica de Emprego, que no seu Título II introduciu os distintos sistemas de protección por desempleo:

- A protección fronte ás situación de desemprego e subemprego.
- A prestación por desemprego.
- Prestacións complementarias.
- Financiamento das prestacións.
- Tramitación e pagamento.
- Infraccións e sancións.

Deste xeito, con esta lei hoxe derogada naceu o modelo actual de protección por desempleo como un sistema específico e diferente do sistema xeral da Seguridade Social. Desde ese momento, o sistema tense mantido en evolución permanente mediante, entre outras, as seguintes disposicións:

- Lei 31/1984, do 2 de agosto, de protección por Desemprego, pola que se modifica o título II da Lei 51/1980, de 8 de outubro, que supuxo unha extensión da prestación asistencial a colectivos que estaban desprotexidos [**Derrogada**].
- Lei 22/1992, do 30 de xullo, de medidas urxentes sobre fomento do emprego e protección por desempleo, que estableceu limitacións e recortes nas prestacións contributivas aumentando períodos de cotización e reducindo as contías.



- Lei 45/2002, do 12 de decembro, de medidas urxentes para a reforma do sistema de protección por desemprego e mellora da ocupabilidade, que recolle as recomendacións realizadas pola Unión Europea a España para incentivar a busca de emprego e dar maior relevancia ás políticas activas de emprego fronte ás pasivas, establecendo entre outras medidas uns maiores requisitos para poder acceder ás prestacións contributivas, endurecemento das sancións pola percepción fraudulenta e a obriga de aceptar unha oferta adecuada de emprego.
- Real Decreto Legislativo 8/2015, do 30 de outubro, polo que se aproba o Texto Refundido da Lei Xeral da Seguridade Social (en diante, TRLXSS) que dedica a esta materia o seu Título III, denominado "Protección por desemprego". Este título está dividido en 7 Capítulos (dos artigos 262 a 304) e inclúe como novidade o Capítulo V dedicado a "Disposicións especiais aplicables a determinados colectivos".

**Título III do
TRLXSS.
Protección por
desemprego.**

Capítulo I. Normas xerais.
Capítulo II. Nivel Contributivo.
Capítulo III. Nivel Asistencial.
Capítulo IV. Réxime das prestacións.
Capítulo V. Disposicións especiais aplicables a determinados colectivos.
Capítulo VI: réxime de obrigas, infraccións e sancións.
Capítulo VII: Dereito supletorio.

Así chegamos á regulación actual, que se recolle na Lei 3/2023, do 28 de febreiro, de Emprego, que entre outras medidas adapta o sistema de políticas activas e de protección fronte ao desemprego ao establecido nos Regulamentos (UE) 2016/589, do 13 abril de 2016, 2018/1724, do 2 outubro de 2018 e 2019/1149, do 20 xuño de 2019, e demais normativa concordante da Unión Europea e do Espazo Económico Europeo.

Dentro desta, o Capítulo IV do Título III (políticas activas de emprego) dedícase por enteiro á coordinación das políticas activas e as de protección fronte ao desemprego, que son elementos esenciais na definición da política de emprego.

2 A situación legal de desemprego, concepto e clases

2.1 Concepto

Segundo o artigo 262.1 do TRLXSS, o seu Título III ten por obxecto regular a protección da contingencia de desemprego en que se atope quen, podendo e querendo traballar, perda o seu emprego ou vexa suspendido o seu contrato ou reducida a súa xornada ordinaria de traballo, nos termos previstos no artigo 267 da lei.

Segundo o devandito artigo, **estarán en situación de desemprego** os traballadores que estean incluídos nalgún dos seguintes supostos:

- Cando se extinga a súa relación laboral:
 - En virtude de despedimento colectivo, adoptado por decisión do empresario ao amparo do establecido no artigo 51 do ET, ou de resolución xudicial adoptada no seo dun procedemento concursal.
 - Por morte, xubilación ou incapacidade do empresario individual, cando determinen a extinción do contrato de traballo.
 - Por despedimento e pola extinción do contrato por motivos inherentes á persoa traballadora regulada na disposición adicional terceira da Lei 32/2006, de 18 de outubro, reguladora da subcontratación no Sector da Construción.

No suposto previsto no artigo 111.1.b) da Lei 36/2011, de 10 de outubro, reguladora da xurisdición social, durante a tramitación do recurso contra a sentenza que declare a improcedencia do despedimento o traballador considerárase en situación legal de desemprego involuntario, con dereito a percibir as prestacións por desemprego, sempre que se cumpran os requisitos esixidos no presente título, pola duración que lle corresponda conforme ao previsto nos artigos 269 ou 277.2 da presente lei, en función dos períodos de ocupación cotizada acreditados.

- Por extinción do contrato por causas obxectivas.
- Por resolución voluntaria por parte do traballador, nos supostos previstos nos artigos 40, 41.3, 49.1.m) e 50 do ET (que se refiren a mobilidade xeográfica, modificación substancial das condicións de traballo, extinción do contrato en caso de vítimas de violencia de xénero e extinción por vontade do traballador, respectivamente).
- Por expiración do tempo convido no contrato formativo ou no contrato de traballo de duración determinada, por circunstancias da produción ou por substitución de persoa traballadora, sempre que ditas causas non actuasen por denuncia do traballador

No suposto previsto no artigo 147 da Lei 36/2011, de 10 de outubro e sen prexuízo do sinalado no mesmo, os traballadores entenderanse na situación legal de desemprego establecida no parágrafo anterior por finalización do último contrato temporal e a entidade xestora recoñeceralles as prestacións por desemprego se reúnen o resto dos requisitos esixidos.



- Por resolución da relación laboral durante o período de proba a instancia do empresario, sempre que a extinción da relación laboral anterior se deba a algún dos supostos contemplados neste apartado ou transcorrese un prazo de tres meses desde a devandita extinción.
- Por extinción do contrato de traballo de acordo co establecido no artigo 11.2 do Real Decreto 1620/2011, de 14 de novembro, polo que se regula a relación laboral de carácter especial do servizo do fogar familiar.
- Cando se suspenda o contrato:
 - Por decisión do empresario ao amparo do establecido no artigo 47 do ET (por causas económicas, técnicas, organizativas da produción ou forza maior) ou en virtude de resolución xudicial adoptada no seo dun procedemento concursal, en ambos os casos nos termos do artigo 262.2 desta lei.
 - Por decisión das traballadoras vítimas de violencia de xénero ou de violencia sexual ao amparo do disposto no artigo 45.1.n) do ET.
- Cando se reduza temporalmente a xornada ordinaria diaria de traballo, por decisión do empresario ao amparo do establecido no artigo 47 do ET ou en virtude de resolución xudicial adoptada no seo dun procedemento concursal, en ambos os casos nos termos do artigo 262.3.
- Durante os períodos de inactividade produtiva dos traballadores fixos-descontinuos.
- Cando os traballadores retornen a España por extinguírselles a relación laboral no país estranxeiro, sempre que non obteñan prestación por desemprego no devandito país e acrediten cotización suficiente antes de saír de España.
- Cando, nos supostos previstos para membros das corporacións locais e os membros das Xuntas Xerais, ou os altos cargos das administracións públicas con dedicación exclusiva previstos nos parágrafos e) e f) do artigo 264.1, se produza o cesamento involuntario e con carácter definitivo nos correspondentes cargos ou cando, aínda mantendo o cargo, se perda con carácter involuntario e definitivo a dedicación exclusiva ou parcial.

Pola contra, **non se considerará en situación legal de desemprego** aos traballadores que se atopen nalgún dos seguintes supostos:

- Cando cesen voluntariamente no traballo, salvo nos supostos previstos nos artigos 40, 41.3, 49.1.m) e 50 do ET (que se refiren a mobilidade xeográfica,



modificación substancial das condicións de traballo, extinción do contrato en caso de vítimas de violencia de xénero e extinción por vontade do traballador, respectivamente).

- Cando, aínda atopándose nalgunha das situacións previstas como situación legal de desemprego, non acrediten a súa dispoñibilidade para buscar activamente emprego e para aceptar colocación adecuada, a través do acordo de actividade.
- Cando, declarado improcedente ou nulo o despedimento por sentenza firme e comunicada polo empregador a data de reincorporación ao traballo, non se exerza tal dereito por parte do traballador ou non se fixer uso, no seu caso, das accións previstas no artigo 279 da Lei 36/2011, de 10 de outubro, reguladora da xurisdición social.
- Cando non solicitasen o reingreso ao posto de traballo nos casos e prazos establecidos na lexislación vixente.

Como situacións especiais, a **acreditación da situación legal de desemprego** nos supostos que se citan a continuación realizarase do modo seguinte (artigo 267.3):

Situación legal de desemprego	Acreditación
<ul style="list-style-type: none"> ○ Cando se extinga a súa relación laboral en virtude de despedimento colectivo, adoptado por decisión do empresario ao amparo do establecido no artigo 51 do ET. ○ Cando se suspenda o contrato por decisión do empresario ao amparo do establecido no artigo 47 do ET. ○ Cando se reduza temporalmente a xornada ordinaria diaria de traballo, por decisión do empresario ao amparo do establecido no artigo 47 do ET. 	<p>Mediante unha das seguintes formas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Comunicación escrita do empresario ao traballador nos termos establecidos nos artigos 51 ou 47 do ET. A causa e data de efectos da situación legal de desemprego deberá figurar no certificado de empresa considerándose como válido para a súa acreditación. A data de efectos da situación legal de desemprego indicada no certificado de empresa haberá de ser en todo caso coincidente con, ou posterior á data en que se comunique polo empresario á autoridade laboral a decisión empresarial adoptada sobre o despedimento colectivo, ou a suspensión de contratos, ou a redución de xornada. Respetarase o prazo establecido no artigo 51.4 do ET para os despedimentos colectivos. ○ Acta de conciliación administrativa ou xudicial ou resolución xudicial definitiva. <p>Nos dous casos anteriores a acreditación da situación legal de desemprego deberá completarse coa comunicación da autoridade laboral á entidade xestora das prestacións por desemprego, da decisión do empresario adoptada ao amparo do establecido nos artigos 51 ou 47 do ET, na que deberá constar a data na que o empresario comunicou a súa decisión á autoridade laboral, a causa da situación legal de desemprego, os traballadores afectados, se o desemprego é total ou parcial, e no primeiro caso se é temporal ou definitivo. Se fose temporal deberase facer constar o prazo polo que se producirá a suspensión ou redución de xornada, e se fose parcial indícarase o número de horas de redución e a porcentaxe que esta redución supón respecto da xornada diaria ordinaria de traballo.</p>



Situación legal de desemprego	Acreditación
<ul style="list-style-type: none"> ○ Cando se extinga a súa relación laboral por resolución voluntaria por parte do traballador, no suposto previsto no artigo 49.1.m) do ET. ○ Cando se suspenda o contrato por decisión das traballadoras vítimas de violencia de xénero ou de violencia sexual ao amparo do disposto no artigo 45.1.n) do ET. 	<p>Por comunicación escrita do empresario sobre a extinción ou suspensión temporal da relación laboral, xunto coa orde de protección a favor da vítima ou, na súa falta, xunto con calquera dos documentos aos que se refiren o artigo 23 da Lei Orgánica 1/2004, de 28 de decembro, de Medidas de Protección Integral contra a Violencia de Xénero, ou o artigo 37 da Lei Orgánica de garantía integral da liberdade sexual.</p>
<ul style="list-style-type: none"> ○ Cando, nos supostos previstos para membros das corporacións locais e os membros das Xuntas Xerais, ou os altos cargos das administracións públicas con dedicación exclusiva previstos nos parágrafos e) e f) do artigo 264.1, se produza o cesamento involuntario e con carácter definitivo nos correspondentes cargos ou cando, aínda mantendo o cargo, se perda con carácter involuntario e definitivo a dedicación exclusiva ou parcial. 	<p>Por certificación do órgano competente da corporación local, Xunta Xeral do Territorio Histórico Foral, Cabido Insular, Consello Insular ou Administración Pública ou sindicato, xunto cunha declaración do titular do cargo cesado de que non se atopa en situación de excedencia forzosa, nin en ningunha outra que lle permita o reingreso a un posto de traballo.</p>

2.2 Clases

O desemprego pode ser (artigo 262 do TRLXSS):

DESEMPREGO TOTAL

O desemprego será total cando o traballador cese, con carácter temporal ou definitivo, na actividade que viña desenvolvendo e sexa privado, conseguintemente, do seu salario.

A estes efectos, entenderase por desemprego total o cesamento total do traballador na actividade por días completos, continuados ou alternos, durante, polo menos, unha xornada ordinaria de traballo, en virtude de suspensión temporal de contrato ou redución temporal de xornada, decididas polo empresario ao amparo do establecido no artigo 47 do texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores ou de resolución xudicial adoptada no marco dun procedemento concursal.

DESEMPREGO PARCIAL

O desemprego será parcial cando o traballador vexa reducida temporalmente a súa xornada diaria ordinaria de traballo, entre un mínimo dun 10 e un máximo dun 70 %, sempre que o salario sexa obxecto de análoga redución.

A estes efectos, entenderase por redución temporal da xornada diaria ordinaria de traballo, aquela que se decida polo empresario ao amparo do establecido no artigo 47 do texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores ou de resolución xudicial adoptada no seo dun procedemento concursal, sen que estean comprendidas as reducións de



xornadas definitivas ou que se estendan a todo o período que resta da vixencia do contrato de traballo.

3 Regulación actual e persoas protexidas

3.1 Niveis de protección

Igual que acontece con outras prestacións da Seguridade Social, a protección por desemprego estrutúrase nun nivel contributivo e nun nivel asistencial, ambos de carácter público e obrigatorio, conforme ao artigo 263 do TRLXSS.

NIVEL CONTRIBUTIVO

O nivel contributivo ten como obxecto proporcionar prestacións substitutivas das rendas salariais deixadas de percibir como consecuencia da perda dun emprego anterior ou da suspensión do contrato ou redución da xornada.

NIVEL ASISTENCIAL

O nivel asistencial é complementario do anterior, e garante a protección aos traballadores desempregados que se atopen nalgún dos supostos establecidos legalmente (artigo 274 do TRLXSS), que se estudarán no tema correspondente.

3.2 Persoas protexidas

Conforme á regulación actual (artigo 264 do TRLXSS) estarán comprendidos na protección por desemprego, sempre que teñan previsto cotizar por esta continxencia:

- Os traballadores por conta allea incluídos no Réxime Xeral da Seguridade Social.
- Os traballadores por conta allea incluídos nos réximes especiais da Seguridade Social que protexen dita continxencia, coas peculiaridades que se establezan regulamentariamente.
- Os traballadores emigrantes que retornen a España e os liberados de prisión (nas condicións previstas no título III do TRLXSS).
- Os funcionarios interinos, o persoal eventual, así como o persoal contratado no seu momento en réxime de dereito administrativo ao servizo das administracións públicas.
- Os membros das corporacións locais e os membros das Xuntas Xerais dos Territorios Históricos Forais, Cabidos Insulares Canarios e Consellos Insulares Baleares e os cargos representativos das organizacións sindicais constituídas ao amparo da Lei Orgánica 11/1985, de 2 de agosto, de Liberdade Sindical, que exerzan funcións sindicais de dirección, sempre que todos eles desempeñen os



indicados cargos con dedicación exclusiva ou parcial e perciban por iso unha retribución, nas condicións previstas para os traballadores por conta allea.

- Os altos cargos das administracións públicas con dedicación exclusiva que sexan retribuídos por iso e non sexan funcionarios públicos, nas condicións previstas neste título para os traballadores por conta allea, salvo que teñan dereito a percibir retribucións, indemnizacións ou calquera outro tipo de prestación compensatoria como consecuencia do seu cesamento.

As persoas ás que se refiren os dous últimos incisos están obrigadas a cotizar pola continxencia de desemprego, así como as corporacións locais e as Xuntas Xerais dos Territorios Históricos Forais, Cabidos Insulares Canarios e Consellos Insulares Baleares, as administracións públicas e as organizacións sindicais nos que ditas persoas exerzan os seus cargos, a quen serán de aplicación as obrigas e dereitos establecidos para os traballadores e os empresarios respectivamente.

O tipo de cotización por desemprego será o establecido en cada momento con carácter xeral para a contratación de duración determinada a tempo completo ou parcial.

O propio artigo 264 indica que o Goberno poderá ampliar a cobertura da continxencia de desemprego a outros colectivos.

4 Acción protectora

A protección por desemprego comprenderá as prestacións seguintes (artigo 265):

- No nivel **contributivo**:
 - Prestación por desemprego total ou parcial.
 - Abono da achega da empresa correspondente ás cotizacións á Seguridade Social durante a percepción das prestacións por desemprego (salvo nos supostos de redución de xornada ou suspensión do contrato previstos no artigo 273.2 do TRLXSS).
- No nivel **asistencial**:
 - Subsidio por desemprego.
 - Abono, no seu caso, da cotización á Seguridade Social correspondente á continxencia de xubilación durante a percepción do subsidio por desemprego (regulado no artigo 280 do TRLXSS).



- Dereito ás prestacións de asistencia sanitaria e, no seu caso, ás prestacións familiares, nas mesmas condicións que os traballadores incluídos nalgún réxime de Seguridade Social.

A acción protectora por desemprego comprenderá, ademais do anterior, accións específicas de formación, perfeccionamento, orientación, reconversión e inserción profesional en favor dos traballadores desempregados e aquelas outras que teñan por obxecto o fomento do emprego estable. Todo iso sen prexuízo, no seu caso, das competencias de xestión das políticas activas de emprego que se desenvolverán pola Administración Xeral do Estado ou pola Administración Autonómica correspondente, de acordo coa normativa de aplicación.

Os traballadores que proveñan dos países membros do Espazo Económico Europeo, ou dos países cos que exista convenio de protección por desemprego, obterán as prestacións por desemprego na forma prevista nas normas da Unión Europea ou nos convenios correspondentes.

5 O nivel contributivo. Requisitos para o nacemento do dereito

5.1 Requisitos

Para ter dereito ás prestacións por desemprego as persoas indicadas no apartado 3 deste tema (artigo 264) deberán reunir os requisitos seguintes (artigo 266 do TRLXSS):

- Estar afiliadas á Seguridade Social e en situación de alta ou asimilada ao alta nos casos que legal ou regulamentariamente se determinen.
- Ter cuberto o período mínimo de cotización que se requira segundo o artigo 269.1 (ver apartado 5.2), dentro do seis anos anteriores á situación legal de desemprego ou ao momento en que cesou a obrigaón de cotizar.

Para o suposto de que no momento da situación legal de desemprego se manteña un ou varios contratos a tempo parcial, teranse en conta exclusivamente (só aos efectos de cumprir o requisito de acceso á prestación) os períodos de cotización nos traballos nos que se perdeu o emprego ou se viu suspendido o contrato ou reducida a xornada ordinaria de traballo.

- Atoparse en situación legal de desemprego, acreditar dispoñibilidade para buscar activamente emprego e para aceptar colocación adecuada a través da subscripción do acordo de actividade ao que se refire o artigo 3 da Lei 3/2023, de 28 de febreiro, de Emprego.
- Non cumprir a idade ordinaria que se esixa en cada caso para causar dereito á pensión contributiva de xubilación, salvo que o traballador non tivese



acreditado o período de cotización requirido para iso ou se trate de supostos de suspensión de contrato ou redución de xornada.

- Estar inscrito como demandante de emprego no servizo público de emprego competente.

Dentro desta casuística, estarán en situación legal de desemprego os traballadores que estean incluídos nalgún dos supostos indicados no apartado 2 do tema (artigo 267 do TRLXSS).

5.2 Nacemento. Duración e contía

O nacemento, suspensión e extinción da prestación contributiva por desemprego, así como a súa contía e duración, regúlanse nos artigos 268 a 273 do TRLXSS, conforme ao detallado a continuación.

5.2.1 Solicitude, nacemento e conservación do dereito

As persoas que cumpran os requisitos indicados anteriormente (que se corresponden cos establecidos no artigo 266 do TRLXSS) deberán solicitar á entidade xestora competente o recoñecemento do dereito ás prestacións, que nacerá a partir de que se produza a situación legal de desemprego, sempre que se solicite dentro do prazo dos 15 días seguintes.

A solicitude requirirá a inscrición como persoa demandante de emprego. Así mesmo, na data de solicitude deberase subscribir o acordo de actividade ao que se refire o artigo 3 da Lei 3/2023, de 28 de febreiro, de Emprego.

A inscrición como demandante de emprego deberá manterse durante todo o período de duración da prestación como requisito necesario para a conservación da súa percepción, suspendéndose o abono en caso de incumprirse o devandito requisito, de acordo co establecido no artigo 271.

Quen acredite cumprir os mencionados requisitos, pero presente a súa solicitude transcorrido o prazo de 15 días, terá dereito ao recoñecemento da prestación **a partir da data da solicitude**, perdendo tantos días de prestación como medien entre a data en que tivese lugar o nacemento do dereito de solicitarse en tempo e forma e aquela en que efectivamente se formulou a solicitude.

*No caso de que o período que corresponde ás vacacións anuais retribuídas non fose desfrutado con anterioridade á finalización da relación laboral, ou con anterioridade á finalización da actividade de tempada ou campaña dos traballadores fixos-descontinuos, a situación legal de desemprego e o nacemento do dereito ás prestacións producirase **unha vez transcorrido o devandito período** (sempre que se solicite dentro do prazo dos 15 días seguintes á finalización do mesmo).*

O citado período deberá constar no certificado de empresa a estes efectos.



No suposto de despedimento ou extinción da relación laboral, a decisión do empresario de extinguir a dita relación entenderase, por si mesma e sen necesidade de impugnación, como causa de situación legal de desemprego. O exercicio da acción contra o despedimento ou extinción non impedirá que se produza o nacemento do dereito á prestación.

Nas resolucións recaídas en procedementos de despedimento ou extinción do contrato de traballo:

- Cando o despedimento sexa considerado improcedente e se opte pola indemnización, o traballador continuará percibindo as prestacións por desemprego ou, se non as estivese percibindo, comezará a percibilas con efectos desde a data do cesamento efectivo no traballo, sempre que se cumpran os requisitos establecidos no inicio deste apartado, tomando como data inicial para tal cumprimento a da acta de conciliación ou providencia de opción pola indemnización ou, no seu caso, a da resolución xudicial.
- Cando se produza a readmisión do traballador, mediante conciliación ou sentenza firme, ou aínda que aquela non se produza no suposto ao que se refire o artigo 284 da Lei reguladora da xurisdición social, as cantidades percibidas por leste en concepto de prestacións por desemprego consideraranse indebidas por causa non imputable ao traballador.

Neste caso, a entidade xestora cesará no abono da prestación por desemprego e reclamará á Tesouraría Xeral da Seguridade Social as cotizacións efectuadas durante a percepción das prestacións. O empresario deberá ingresar á entidade xestora as cantidades percibidas polo traballador, deducíndoas dos salarios deixados de percibir que correspondesen, co límite da suma de tales salarios.

A estes efectos, aplicarase o establecido no artigo 295.1 do TRLXSS respecto ao reintegro de prestacións de cuxo pago sexa directamente responsable o empresario, así como da reclamación ao traballador se a contía da prestación superase a do salario.

- Nos supostos a que se refiren os artigos 281.2 e 286.1 da Lei reguladora da xurisdición social (que tratan sobre o auto de resolución do incidente e sobre a imposibilidade de readmisión do traballador, respectivamente), se o traballador non estivese a percibir as prestacións comezará a percibilas a partir do momento en que se declare extinguida a relación laboral.

En ambos supostos, estarase ao establecido neste apartado para o despedimento que sexa considerado improcedente e se opte pola indemnización respecto das prestacións percibidas ata a extinción da relación laboral.

Nos supostos de despedimento improcedente (aos que se refire o artigo 56 do ET) o empresario deberá instar a alta e a baixa do traballador e cotizar á Seguridade Social durante o período correspondente aos salarios de tramitación que se considerará como de ocupación cotizada para todos os efectos.

Ademais do anterior, no suposto de readmisión do traballador mediante conciliación ou sentenza firme, o empresario deberá instar a alta na Seguridade Social con efectos desde a data do despedimento ou extinción inicial, cotizando por ese período, que se considerará como de ocupación cotizada para todos os efectos.

5.2.2 Duración e contía da prestación

I. Duración (artigo 269 do TRLXSS).

A duración da prestación por desemprego estará en función dos períodos de ocupación cotizada no 6 anos anteriores á situación legal de desemprego ou ao momento en que cesou a obrigaón de cotizar, con arranxo á seguinte escala:

Período de cotización (en días)	Período de prestación (en días)
Desde 360 ata 539	120
Desde 540 ata 719	180
Desde 720 ata 899	240
Desde 900 ata 1.079	300
Desde 1.080 ata 1.259	360
Desde 1.260 ata 1.439	420
Desde 1.440 ata 1.619	480
Desde 1.620 ata 1.799	540
Desde 1.800 ata 1.979	600
Desde 1.980 ata 2.159	660
Desde 2.160	720

O Goberno poderá modificar esta escala previo informe ao Consello Xeral do Servizo Público de Emprego Estatal, en función da taxa de desemprego e as posibilidades do réxime de financiamento.



A efectos de determinación do período de ocupación cotizada a que se refire o apartado anterior, teranse en conta todas as cotizacións que non fosen computadas para o recoñecemento dun dereito anterior, tanto de nivel contributivo como asistencial.

Non se considerará como dereito anterior o que se recoñeza en virtude da suspensión da relación laboral por decisión da persoa traballadora que se vexa obrigada a abandonar o seu posto de traballo como consecuencia de ser vítima de violencia de xénero (artigo 45.1.n do ET).

No caso de que se realizaran traballos a tempo parcial durante os períodos a que fai referencia a táboa anterior, para determinar os períodos de cotización estarase ao que se determine na normativa regulamentaria de desenvolvemento.

Non se computarán as cotizacións correspondentes ao tempo de abono da prestación que efectúe a entidade xestora ou, no seu caso, a empresa, excepto cando a prestación se perciba en virtude da suspensión da relación laboral por decisión da persoa traballadora que se vexa obrigada a abandonar o seu posto de traballo como consecuencia de ser vítima de violencia de xénero (artigo 45.1.n do ET).

DEREITO DE OPCIÓN (artigo 269.3)

Cando o dereito á prestación se extinga por realizar o titular un ou varios traballos de duración acumulada igual ou superior a 12 meses, sen renovar entre eles a prestación por desemprego, poderá optar, no caso de que se lle recoñeza unha nova prestación, entre reabrir o dereito inicial polo período que lle restaba e as bases e tipos que lle correspondían, ou percibir a prestación xerada polas novas cotizacións efectuadas.

Cando o traballador opte pola prestación anterior, as cotizacións que xeraron aquela prestación pola que non optase non poderán computarse para o recoñecemento dun dereito posterior, de nivel contributivo ou asistencial.

NOTA ACLARATORIA

Coa aprobación do Real Decreto-lei 2/2024, do 21 de maio, polo que se adoptan medidas urxentes para a simplificación e mellora do nivel asistencial da protección por desemprego, e para completar a transposición da Directiva (UE) 2019/1158 do Parlamento Europeo e do Consello, de 20 de xuño de 2019, relativa á conciliación da vida familiar e a vida profesional dos proxenitores e os cuidadores, e pola que se derroga a Directiva 2010/18/UE do Consello (en diante, RDLMUS), **modifícase a redacción deste apartado do artigo do TRLXSS pero debe terse en conta que, de conformidade coa disposición transitoria 1 do citado RDLMUS, ata o día 31 de outubro de 2024 continuará sendo de aplicación o previsto na redacción anterior.**

O período que corresponde ás vacacións referido no artigo 268.3 do TRLXSS (apartado 5.2.1 deste tema) computarase como período de cotización aos efectos do cálculo do



período de cotización e da duración do dereito, e durante o devandito período considerarase ao traballador en situación asimilada á de alta.

No caso de desemprego parcial ao que se refire o artigo 262.3 (cando o traballador vexa reducida temporalmente a súa xornada diaria ordinaria de traballo entre un mínimo dun 10 e un máximo do 70 %, sempre que o salario sexa obxecto de análoga redución), **a consunción de prestacións xeradas producirase por horas e non por días**. A tal fin, a porcentaxe consumida será equivalente ao de redución de xornada decidida polo empresario, ao amparo do establecido no artigo 47 do ET ou de resolución xudicial adoptada no seo dun procedemento concursal.

II. Contía da prestación por desemprego (artigo 270).

A base reguladora da prestación por desemprego será o promedio da base pola que se cotizou pola devandita continxencia durante os últimos 180 días do período ao que se refire o artigo 269.1 (dos 6 anos anteriores á situación legal de desemprego, ou ao momento en que cesou a obriga de cotizar).

No cálculo da base reguladora da prestación por desemprego excluírase a retribución por horas extraordinarias, con independencia da súa inclusión na base de cotización pola devandita continxencia fixada no artigo 19. A efectos dese cálculo, as ditas retribucións tampouco se incluírán no certificado de empresa.

No caso de que se realizasen traballos a tempo parcial, para determinar os períodos de cálculo da base reguladora das prestacións por desemprego estarase ao que se determine na normativa regulamentaria de desenvolvemento.

A contía da prestación por desemprego contributiva determinarase aplicando á base reguladora as seguintes porcentaxes:

- 70 % durante os 180 primeiros días e
- 60 % a partir do día 181.

CONTÍA MÁXIMA

175 % do indicador público de rendas de efectos múltiples (IPREM), salvo cando o traballador teña un ou máis fillos ao seu cargo, nese caso a contía será, respectivamente, do 200 % ou do 225 % do devandito indicador.

CONTÍA MÍNIMA

107 % do IPREM se o traballador ten fillos ao seu cargo, ou do 80 % do IPREM, se non os ten.

En caso de desemprego por perda de emprego a tempo parcial ou a tempo completo, as contías máximas e mínimas da prestación indicadas determinarase tendo en conta o IPREM calculado en función do promedio das horas traballadas durante o período dos últimos 180 días, ponderándose tal promedio en relación cos días en cada emprego a tempo parcial ou completo durante o devandito período.



A estes efectos, terase en conta o IPREM mensual vixente no momento do nacemento do dereito, incrementado nunha sexta parte.

Cando o traballador teña dous contratos a tempo parcial e perda un deles, a base reguladora da prestación por desemprego será a media das bases polas que se cotizou pola devandita continxencia en ambos os traballos durante o cento oitenta días do período dos 6 anos anteriores á situación legal de desemprego, ou ao momento en que cesou a obriga de cotizar, e as contías máxima e mínima determinaranse tendo en conta o IPREM en función das horas traballadas en ambos os traballos.

A contía da prestación por desemprego parcial determinarase, segundo as regras sinaladas nos parágrafos anteriores, en proporción á redución da xornada de traballo.

Nos supostos de redución de xornada previstos nos apartados 5, 6 e 8 do artigo 37 do ET (referidos á ausencia por nacemento de fillo ou filla prematura ou que deba permanecer no hospital; á redución de xornada por coidado de menor de 12 anos ou persoa con discapacidade; e á redución da xornada para vítimas de violencia de xénero ou de terrorismo, respectivamente), para o cálculo da base reguladora, as bases de cotización computaranse incrementadas ata o 100 % da contía que correspondería de terse mantido sen redución o traballo a tempo completo ou parcial.

Se a situación legal de desemprego se produce estando o traballador nas situacións de redución de xornada citadas, as contías máxima e mínima determinaranse tendo en conta o IPREM en función das horas traballadas antes da redución da xornada.

5.2.3 Suspensión e extinción do dereito

Como aspectos que afectan á duración prevista das prestacións por desemprego, é conveniente analizar os supostos de suspensión e extinción do dereito.

I. Suspensión (artigo 271 do TRLXSS).

NOTA ACLARATORIA

Coa aprobación do RDLMUS, modificouse a redacción deste artigo do TRLXSS, pero debe terse en conta que, de conformidade coa disposición transitoria 1 do citado RDLMUS, ata o día 31 de outubro de 2024 continuará sendo de aplicación o previsto na redacción anterior.

O dereito á percepción da prestación por desemprego suspenderase pola entidade xestora nos seguintes casos:

- Durante o período que corresponda por imposición de sanción por infraccións leves e graves nos termos establecidos no texto refundido da Lei sobre Infraccións e Sancións na Orde Social.

Se finalizado o período a que se refire o parágrafo anterior, o beneficiario de prestacións non se atopará inscrito como demandante de emprego ou mantívese



suspendido o acordo de actividade, a continuación da prestación requirirá a previa acreditación da devandita inscrición e da reactivación do acordo de actividade por parte do beneficiario, ante a entidade xestora, mediante calquera medio válido en dereito.

- Durante a situación de nacemento, adopción, garda con fins de adopción ou acollemento, nos termos previstos no artigo 284.
- Mentres o titular do dereito estea a cumprir condena que implique privación de liberdade.

Non se suspenderá o dereito se o titular solicita a súa continuidade acreditando que a suma das rendas da súa unidade familiar, dividida entre o número de membros que a compoñen non exceda do SMI. A estes efectos, a unidade familiar constituirase nos termos do artigo 275.

- Mentres o titular do dereito realice un traballo por conta allea, a tempo completo ou a tempo parcial, de duración inferior a 12 meses, salvo nos supostos e durante o período máximo previstos no artigo 282.2 e 3 ou mentres o titular do dereito realice un traballo por conta propia de duración inferior a 60 meses no suposto de traballadores por conta propia que causen alta no Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores por Conta Propia ou Autónomos ou no Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar, ou a 24 meses, no caso de actividades con alta nalgunha mutualidade de previsión social alternativa ao Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores por Conta Propia ou Autónomos.
- Nos supostos a que se refire o artigo 297 da Lei reguladora da xurisdición social, mentres o traballador continúe prestando servizos ou non os preste por vontade do empresario nos termos regulados no devandito artigo durante a tramitación do recurso. Unha vez que se produza a resolución definitiva procederáse conforme ao establecido no artigo 268.5.
- Nos supostos de traslado de residencia ao estranxeiro nos que o beneficiario declare que é para a procura ou realización de traballo, perfeccionamento profesional ou cooperación internacional, por un período continuado inferior a 12 meses, sempre que a saída ao estranxeiro estea previamente comunicada e autorizada pola entidade xestora, sen prexuízo da aplicación do previsto sobre a exportación das prestacións nas normas da Unión Europea.
- Nos supostos de estancia no estranxeiro por un período, continuado ou non, de ata 90 días naturais como máximo durante cada ano natural, sempre que a saída ao estranxeiro estea previamente comunicada e autorizada pola entidade xestora.



Non terá consideración de estancia nin de traslado de residencia a saída ao estranxeiro por tempo non superior a 30 días naturais por unha soa vez cada ano, sen prexuízo do cumprimento das obrigas establecidas no artigo 299.

- Cando os beneficiarios das prestacións por desemprego incumpran a obriga de presentar, nos prazos establecidos, os documentos que lles sexan requiridos pola entidade xestora, sempre que os mesmos poidan afectar á conservación do dereito ás prestacións.
- Durante os períodos nos que os beneficiarios non figuren inscritos como demandantes de emprego no servizo público de emprego competente, salvo que se atopen traballando por conta allea a xornada completa e compatibilizando a prestación ou o subsidio como complemento de apoio ao emprego conforme ao establecido no artigo 282.3.
- Durante os períodos nos que, de acordo coa comunicación do Servizo Público de Emprego competente, se incumpra ou suspenda o acordo de actividade.
- En caso de incumprimento do previsto no artigo 299.1.k), a suspensión terá lugar cando a entidade xestora detecte que as persoas beneficiarias de prestacións incumprisen durante un exercicio fiscal a obriga de presentar a declaración do Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas, nas condicións e prazos previstos na normativa tributaria aplicable.
- Cando os traballadores fixos-descontinuos que sexan chamados a reiniciar a súa actividade non se reincorporen ao seu posto de traballo, salvo causa xustificada.

A suspensión do dereito á prestación suporá a interrupción do abono da mesma e non afectará ao período da súa percepción, salvo no suposto previsto no apartado 1.a), no cal o período de percepción da prestación reducirase por tempo igual ao da sanción imposta.

A prestación ou subsidio por desemprego poderá restablecerse de oficio ou a solicitude de persoa interesada nos termos establecidos no artigo 271.3 do TRLXSS.

II. Extinción (artigo 272).

NOTA ACLARATORIA

Coa aprobación do RDLMUS, modificouse a redacción das letras c) e d) do apartado 1 do artigo 272 e engadiuse unha nova letra h) ao citado apartado deste artigo do TRLXSS, pero debe terse en conta que, de conformidade coa disposición transitoria 1 do citado RDLMUS, ata o día 31 de outubro de 2024 continuará sendo de aplicación o previsto na redacción anterior.

O dereito á percepción da prestación por desemprego contributiva extinguirase nos casos seguintes:



- Esgotamento do prazo de duración da prestación.
- Imposición de sanción nos termos previstos no texto refundido da Lei sobre Infraccións e Sancións na Orde Social, aprobado polo Real Decreto Legislativo 5/2000, de 4 de agosto.
- Realización dun traballo por conta allea de duración igual ou superior a 12 meses, sen prexuízo do dereito de opción establecido no artigo 269.3 ou realización dun traballo por conta propia, por tempo igual ou superior a 60 meses no suposto de traballadores por conta propia que causen alta no Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores por Conta Propia ou Autónomos ou no Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores do Mar, ou a 24 meses, no caso de actividades con alta nalgunha mutualidade de previsión social alternativa ao Réxime Especial da Seguridade Social dos Traballadores por Conta Propia ou Autónomos.
- Cumprimento, por parte do titular do dereito, da idade ordinaria esixida en cada caso para causar dereito á pensión contributiva de xubilación, coas excepcións establecidas no artigo 266.d) do TRLXSS.
- Pasar a ser pensionista de xubilación, ou de incapacidade permanente nos graos de incapacidade permanente total, incapacidade permanente absoluta ou grande invalidez.

Nestes casos, o beneficiario poderá optar pola prestación máis favorable.

- Traslado de residencia ou estancia no estranxeiro, salvo nos supostos que sexan causa de suspensión indicados no apartado anterior do tema.
- Renuncia voluntaria ao dereito.
- Transcurso do prazo de 6 anos desde a data de baixa da prestación sen renovar o dereito.

MODIFICACIÓNS EN MATERIA DE INCOMPATIBILIDADES

No RDLMUS cámbiase a fórmula de compatibilidade dos subsidios previstos no Título III do texto refundido da Lei Xeral da Seguridade Social co traballo por conta allea, a tempo completo ou a tempo parcial, establecendo a compatibilidade durante un máximo de 180 días, nunha ou varias relacións laborais, co obxectivo de non penalizar a reincorporación ao traballo.

Nestes supostos de compatibilidade do subsidio co traballo por conta allea, este percibirase como un complemento de apoio ao emprego, sen que cambie a súa natureza xurídica, sendo realmente unha nova forma de compatibilidade do subsidio co traballo.



Esta medida contéplase tamén respecto das prestacións contributivas por desemprego, sempre que se devindicasen 9 meses e que o dereito recoñecido fose igual ou superior a 12 meses, o que será aplicable ás prestacións recoñecidas a partir de 1 de abril de 2025. Esta mesma disposición regula os efectos sobre a cotización nos supostos de compatibilidade das prestacións por desemprego co traballo a tempo completo.

Ademais, establécese a compatibilidade do subsidio coas percepcións económicas obtidas por asistencia a accións de formación profesional ou no traballo ou para realizar prácticas académicas externas que formen parte do plan de estudos.



XUNTA
DE GALICIA

CONSELLERÍA DE
EMPREGO, COMERCIO
E EMIGRACIÓN